

Van
KING

Aan
Deelnemers adviesgroep informatievoorziening

CC
Bart Drewes (VNG), Chris Batist (IMG 100.000+), Arend van Beek (VIAG)

Tijd/locatie
9:30 – 15:00 uur (inclusief lunch)
Regardz La Vie, Lange Viestraat 351, Utrecht

Betreft/datum
Notulen Adviesgroep informatievoorziening 13-05-2016
http://www.gemmaonline.nl/index.php/Adviesgroep_Informatievoorziening

Leden:

- Brenda de Graaf (gemeente Den Haag)
- Ivo van Zitteren (gemeente Breda)
- Marten Alberts (gemeente Leiden)
- Tom Fränzel (gemeente Apeldoorn)
- Paul Stokkermans (gemeente Uden)
- Patrick Castenmiller (gemeente Hoorn)
- Rob Heimering (gemeente Heerhugowaard)
- Casper Ficke (gemeente Purmerend)
- Ellen van der Steen (gemeente Apeldoorn)
- Eelco Hotting (IMG 100k+, gemeente Haarlem)
- Theo Peters (KING)
- Jeffrey Gortmaker (KING)

Afwezig:
R. Heimering, Marten Alberts, Casper Ficke

1. Opening en mededelingen

Jeffrey opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom.
De agenda wordt toegelicht.

Mededelingen

- Theo is vanwege een andere afspraak iets verlaat.
- Tineke wordt welkom geheten, zij vervangt Aantink die momenteel vakantie met vakantie is.
- Leden van dit overleg hebben geen uitnodiging en vergaderstukken ontvangen. Tineke checkt wat er is misgegaan en koppelt dit terug. **Actie Tineke**
- Er staan bij KING momenteel een aantal vacatures uit, o.a. voor de functie van bedrijfsarchitect bij GEMMA. De groep wordt gevraagd om als zij kandidaten kennen die op zoek zijn naar een dergelijke functie hen te wijzen op deze vacatures. De vacatures zijn geplaatst op website van KING en werken bij de overheid
- Op verzoek wordt het VIVO rapport door Jeffrey onderhands (het is nog onder embargo) naar de leden van dit overleg gemaild en op SharePoint geplaatst.
- Theo is afgelopen week naar Gent geweest voor een bezoek aan V-ict-or, een vergelijkbare organisatie als KING. Opvallend daar: een afspraak om tegen centrale voorzieningen functies te mogen bouwen voor gemeentelijk gebruik. Die opzet zou ons ook kunnen helpen bij opzet collectieve informatiefuncties.

2. Presentatie nieuwe GEMMA Online

Toine Schijvenaars presenteert de nieuwe GEMMA Online. Om GEMMA Online toegankelijker en duidelijker te maken is een nieuwe menu structuur ontwikkeld. Op de vernieuwde homepage is een toeleiding naar de verschillende thema's opgenomen. Oplevering staat gepland voor juni 2016.

Vraag aan de adviesgroep:

- Hoe gebruiken jullie GEMMA Online
- Wat zijn de ervaringen
- Wat vinden jullie van de voorgestelde veranderingen
- Hebben jullie nog andere voorstellen of adviezen.

Naar aanleiding van de presentatie, volgt een discussie rondom de verschillende onderdelen.

Voorstellen en adviezen:

- **Actualiteitsstatus** van de content zou opgenomen moeten worden op iedere pagina.
- Het is wenselijk om niet alleen WIKI pagina's te hebben maar om ook documenten aan te kunnen bieden die samengesteld zijn uit diverse wiki-pagina's. Dat werkt deels al; kijk bijvoorbeeld naar de Katernen Architectuur principes of Verbinden om te zien hoe dat in de praktijk werkt.
- GEMMA Online bevat veel content. Om GEMMA Online laagdrempeliger te maken voor gemeenten is het wenselijk om per onderdeel toe te voegen wat je er als gemeenten allemaal mee kunt, bijvoorbeeld in de vorm van **handreikingen**. Hoe kun je er mee werken en hoe pas je het toe. Voorwaarde hierbij is wel dat het GEMMA Compliant moet zijn.
- Publiceren **roadmaps** (design) op GEMMA.
Aandachtspunt hierbij is wel dat de actualiteit van de ontwikkelde roadmaps onderhouden moet worden. Voor de eigen producten wordt er aan een roadmap gewerkt die wel de verbinding aan moeten geven met diverse landelijk trajecten. Opgemerkt wordt dat KING niet de opdracht heeft om een integraal beeld geven van alles wat er in Nederland speelt.
- Suggestie: Relaties tussen thema's inzichtelijk maken. Thema's delen onderling basisprincipes die terugkomen binnen de thema's

Toine geeft volgende keer een terugkoppeling t.a.v. de suggesties die gedaan zijn en wat hiervan haalbaar is.

3. Collectivering; vanuit welke uitgangspunten, op welke onderwerpen en op welke manier?

De verschillende vergaderstukken (DA2020, Verkenning rapport Berenschot) die in samenhang de basis vormen voor deze discussie zijn met uitzondering van VIVO rapport rondgestuurd en worden in het kort toegelicht.

Het VIVO rapport is nog niet goedgekeurd door de Programmaraad en derhalve nog niet openbaar.

Aansluitend wordt de groep gevraagd om een advies te geven aan de hand van de volgende vragen:

- Hoe zouden gemeenten meer collectief moeten/kunnen werken?
- Welke onderwerpen, lagen en processen horen daarbij?
- Collectivering wat is dat dan en wat zijn de belangrijkste collectieve voorzieningen die gemeenten moeten helpen met het inrichten van deze voorzieningen?
- Hoe willen gemeenten dat organiseren en hoe kunnen gemeenten daar grip op krijgen?

Aandachtspunten bij dit onderdeel van de discussie:

- Hoe gaat dit leiden tot een gemeenschappelijke procesuitvoering?
- Proces standaardisatie
- Hebben wij wel een GGI Nodig?
- Landelijke bouwstenen door ontwikkelen worden naar behoefte en ambities. Budget 2,5 mio gevraagd.

- Inbrengen amendement (tegenadvies)
- Doe een haalbaarheidsonderzoek

Met nadruk wordt gesteld dat de rol van KING ligt in het formuleren van de vraag en sturing te geven aan de architectuur. Aanvullend geeft de DA2020 een opdracht om een aantal voorzieningen (niet specifiek genoemd welke) te realiseren.

KING legt niet op wat gemeenten zouden moeten doen. Het is de rol van gemeenten zelf (bij voorkeur collectief) te formuleren welke functies er nodig zijn, wanneer en hoe hieraan uitvoering te geven, te toetsen en deze dan ook toe te passen. De uitdaging hierbij is hoe de informatievoorziening eenvoudiger kan worden gemaakt voor gemeenten met behulp van collectieve voorzieningen die meerwaarde hebben binnen het uitvoeren van gemeentelijk taken.

Verkenning Berenschot. Dit onderzoek is in opdracht van de VNG uitgevoerd.

Dit stuk samen met een voorstel voor de financiering van de verschillende onderdelen staat geagendeerd voor de ALV op woensdag 8 juni 2016 en inmiddels gepubliceerd.

<https://vng.nl/algemene-ledenvergadering-agenda-en-stukken-2016>

Op 25 mei wordt in Utrecht een voor- congres voor portefeuillehouders ICT georganiseerd met als onderwerp "collectieve uitvoeringskracht". Berenschot is uitgenodigd een toelichting te geven op het door hen opgestelde rapport. De uitnodiging is via mail verstuurd aan de portefeuillehouders. Jeffrey stuurt de mail door naar de groep. **20160513.001 Actie Jeffrey**

Besluiten geagendeerd voor de ALV kunnen niet meer gewijzigd worden. De beste manier om invloed uit te oefenen is op een aantal punten een amendement in de vorm van een tegenadvies in te brengen. Ook het meegeven van een goede annotatie aan de bestuurders die naar de ALV gaan is een optie.

Vergaderstuk DA2020. In dit document is enerzijds een rapportage en anderzijds een overzicht van projecten en werkzaamheden voor 2017 beschreven. Voor die activiteiten in 2017 wordt ook voorgesteld om die middelen een uitname uit het gemeentefonds te financieren.

Eelco stelt voor om het document op basis van de hoofdstromen in de financiering (hoofdstukken 8 t/m 16) te behandelen.

Pagina 8 en 9: Overzicht collectieve e-voorzieningen op het gebied van informatie en ICT.

Deze pagina verwijst naar het Berenschot rapport. Inclusief de kosten van de onderzoeken die door Berenschot worden geadviseerd. Uitvoeringsstructuur GGI. Kosten 2.5 mio. Het beeld hierbij is dat voor dit bedrag als netto resultaat alleen een organisatie en een uitwerkingsstructuur wordt ontwikkeld die in 2017 wordt ingericht. Theo geeft aan dat hij binnen KING/VNG betrokken is bij het overleg over een verdere invulling (plan van aanpak) over dit onderwerp.

Pagina 11: GDI (budget 2.495,00)

Doel door ontwikkelen van deze landelijke bouwstenen en gebruik bij gemeenten te stimuleren. Denk hierbij aan Handelsregister, overheid berichtenbox, digi melding. Als voorbeeld het bespreekbaar maken van mogelijkheden voor lokaal gebruik van de berichtenbox mijnoverheid.nl. Ook het wegnemen van belemmeringen om daarmee de mogelijkheden voor samenwerkingsverbanden te verbeteren.

Algemeen is de groep van mening dat eerst helder moet zijn welke onderdelen potentieel interessant zijn om te gaan doen voor dit budget. Als voor dit bedrag iets wordt ontwikkeld wat voor gemeenten goed inzetbaar is, hoeft dat geen verkeerde investering te zijn. Signaal hierbij is, realiseer iets wat ook de afzonderlijke gemeenten helpt.

Pagina 12. Realisatie GGI (budget 4.103,00) Harde ICT, Data communicatie en datacenter faciliteiten.

Hierbij is de vraag: Helpt het als je collectief iets zou regelen. Als je bijvoorbeeld Datacenter faciliteiten meer gezamenlijk gaat regelen.

Ook hierbij stelt de groep de vraag: Wat krijgen gemeenten voor dit bedrag? Hebben wij wel een GGI nodig? En waarom aanbesteden? Er is op dit moment een overcapaciteit, gebruik wat er ligt. Raamcontracten met datacenter organiseer je zelf.

Het PVE voor datacenters geeft naar mening van de groep te veel richting aan wat er gaat gebeuren. Waarschuwing maak het niet te snel instrumenteel. Eerst de behoefte in beeld brengen en niet nu al oplossingen aanbesteden.

NB: Berenschot geeft als slotadvies mee om een realisatieplan te ontwikkelen en geen businesscase. Echter als gemeente zul je om te sturing te geven altijd een businesscase moeten maken.

Pagina 13. Versterken van gemeentelijk opdrachtgeverschap en markttransparantie (budget 3.509,00). Dit behelst werkzaamheden die al lopen onder aanvoering van KING binnen de digitale agenda 2020 in opdracht van de VNG. Gaat vooral om versterken opdrachtgeverschap en sturen op realisatie van informatievoorziening vanuit architectuur.

Eén van de aspecten is een nieuw Leveranciersconvenant en de verbinding met architectuur In het kader van transparantie worden in de softwarecatalogus drie kwaliteitsniveaus in de vorm van medailles geïntroduceerd (brons, zilver en goud). Doel van de introductie van medailles is leveranciers te triggeren om meer stappen te zetten in de richting van behoeften van gemeenten op het gebied van interoperabiliteit en uitwisselbaarheid.

Het leveranciersconvenant staat voor een aantal basis afspraken maar daar bovenop zijn met pakketten medailles te behalen. Om een medaille voor een pakket te behalen moet het convenant ondertekend zijn en het betreffende pakket aan een aantal eisen voldoen zoals in brons, zilver en goud beschreven.

Om te voldoen aan niveau brons, dient de leverancier onder andere een verklaring aan te vragen bij de betreffende gemeente. In deze verklaring wordt bevestigd dat de verbinding werkt.

Pagina 14. Privacy en Informatieveiligheid (budget 2016: € 560.000 en 2017: € 1.900.000)

Er ligt een voorstel om deze werkzaamheden toe te voegen aan IBD. Gezien de grote hulpvraag is besloten dit het onderwerp "privacy" nader uit te werken.

Aandachtspunt hierbij is de ENCIA audit in verhouding met wat de IBD doet en wat er in de bUG is afgesproken?

Kantekening hierbij: In 2017 wordt o.a. de BIG omgebouwd naar ENSIA (single audit). Gemeenten hebben zich gecommitteerd de BIG in te voeren, echter zonder deadline. ENSIA heeft als consequentie dat gemeenten dan ook vanaf 2017 moeten rapporteren en zichtbaar maken hoever ze zijn met de implementatie van de BIG. Om die reden zullen gemeenten de druk voelen om de BIG versneld in te voeren en worden ze geconfronteerd met hoge kosten. Dat effect blijkt niet uit de stukken voor de ALV.

Mogelijke annotatie: "dat betekent dus u dat de BIG in 2017 geïmplementeerd moet hebben, of anders rood staat op het stoplicht"

Pagina 15 en 16. Werken als 1 efficiënte overheid (budget 2016: € 1.650.000 en 2017: € 1.950.000)

Dit onderdeel betreft de omgevingswet. Het is voor de groep niet helder wat gemeenten voor dit bedrag krijgen. Voor een groot deel kunnen de werkzaamheden gefinancierd worden vanuit het grote programma. Een ander deel heeft betrekking op uitvoeringsondersteuning voor gemeenten. Het opstellen van de architectuur en bijbehorende standaarden zijn hierin begroot. Wat hier ontbreekt zijn de fysieke collectieve voorzieningen die dit collectieve proces ondersteund.

Aandachtspunten/conclusies:

- Voor invoering bij de VNG zijn aanvullende uitzoekwerkzaamheden nodig.
- Kantekening dat het bedrag van 3,5 mio niet voorziet in ontwikkeling van het digitale stelsel.
- Uitvoeringsconstructie eenduidig organiseren en onderzoek starten
- Eventueel ontwikkelen in de collectieve laag van GEMMA een architectuur voor gemeentelijke collectieve voorzieningen
- Binnen de functionaliteit moet de mogelijkheid geboden de lokale voorziening op te nemen.
- Beschrijven zit in het budget maar de realisering maakt hier geen deel van uit. Niet alle aanbevelingen uit de VIVO worden financieel gedekt.

Belangrijk dus om op te nemen als **mogelijke annotatie** bij Informatievoorziening omgevingswet. Deze pagina moet scherper omschreven worden. Met een duidelijke constatering dat het feitelijk realiseren van collectieve voorzieningen niet in het programma is opgenomen. Er is meer nodig om de omgevingswet verder vorm te geven. Dit komt via een ander spoor nog een keer aan de orde.

Pagina 17. Dienstverlening innovatief standaardiseren (budget € 4.670.000). Voor dit onderdeel zijn worden pilots/klussen gestart die richting geven aan collectieve voorzieningen.

- De pilot digitaal aangifte "overlijden". Hiermee wordt de digitale aangifte van overlijden gerealiseerd. Deze voorziening is bedoeld voor gebruik door begrafenisondernemers en in verbinding komt te staan met een aantal gemeenten in deze pilotfase. Als de pilot slaagt is er ruimte om op te schalen, met als doel een landelijke voorziening voor dat alle gemeenten en begrafenisondernemers.
- Een tweede pilot gaat over een verhuisservice. Derde pilot nog niet zo duidelijk vormgegeven.
- In het budget is de beschikbaarheid voor het opschalen van 2 tot 3 voorzieningen opgenomen.

Mogelijke annotatie: Beter zichtbaar maken welke voorzieningen zijn gerealiseerd, of mogelijk worden gerealiseerd, en op welke wijze deze beschikbaar zijn/komen voor gemeenten.

Pagina 21. Werken binnen een datagedreven gemeenschap/sturingsinformatie.

Vraagstelling: Hoe kun je zorgen dat er op een generieke wijze informatie verzameld wordt?

Mogelijke annotatie : ook hier duidelijker maken welke pilots het betreft.

Pagina 22. Inzicht en duiding in de veranderende informatiemaatschappij

Gaat om het zichtbaar maken, volgen en duiden van diverse ontwikkelingen in relatie tot stuurinformatie.

Pagina 24. Regie op eigen gegevens.

Hoe staat regie op eigen gegevens van burger en bedrijf in verhouding tot de informatievoorziening van de overheid. Wat betekenen de diverse ontwikkelingen voor het gemeentelijk domein.

Mogelijke annotatie: het moet hier gaan om het concept en niet om het stimuleren van specifieke oplossingen.

4. Discussie met deelnemers en maken van advies

De groep wordt gevraagd om een advies aan Theo mee te geven aan de hand van de volgende vragen:

- Hoe zouden gemeenten meer collectief moeten/kunnen werken?
- Welke onderwerpen, lagen en processen horen daarbij?
- Welke impact heeft dit op GEMMA? Hoe sorteren we met de GEMMA-producten hierop voor?
- Hoe regel je een "knip" tussen collectief enerzijds en handelingsvrijheid anderzijds?

Advies en Samenvatting:

- De groep mist een aantal architectuur producten en voorzieningen waarop je kunt plotten wat er nu staat te gebeuren en hoe activiteiten passen in het realiseren van meer collectieve functies.
  - Concreter maken van het stuk op een aantal onderdelen.
  - Gemeenten moeten in de lead zijn en bepalen welke functies zij nodig hebben. Hoe ziet het portfolio eruit en hoe moet zich dat dan ontwikkelen op uitvoeringsniveau. Daarbij minder nadruk leggen op het bestuursdersniveau.
  - Gemeenschappelijke data architectuur. Geef dit onderdeel een vaste plek. Zorg ervoor dat er een aparte laag in GEMMA wordt gecreëerd specifiek voor de collectieve voorzieningen.
  - Theo mist een duidelijke structuur waarlangs je de te maken keuzes en mogelijkheden voor het opschalen van pilots vormgeeft (architectuur). Als dat ontbreekt kun je het nooit op waarde inschatten. Benoem extra resultaten, creëer kaders waarlangs de besluitvorming wordt gemeten. Creëer ook budget om deze kaders vorm te geven en te communiceren.
  - Aanbeveling vanuit de groep:
    - Zorg dat je vanuit KING de regie pakt in het opstellen van kaders en het afbeelden van initiatieven daarop.
    - Maak service afspraken met de diverse voorzieningen en laat ook zien wat die afspraken zijn.
  - Realiseer een aantal concrete bouwstenen en ontwikkel die ook door tot componenten die echt iets bijdragen aan de uitvoering van taken op lokaal niveau (niet alleen voor de omgevingswet).
  - Zichtbaar maken wat de investering en inspanning is aan de gemeentelijke kant. Maak dat zichtbaar bij het ontwikkelen van een bouwsteen en het implementeren daarvan.
- Mogelijke annotatie:** gericht aan bestuurder: De realisatie van bouwstenen moet ervoor zorgen dat je minder hoeft te implementeren en beheren op lokaal niveau.

- Wens/advies: De VNG legt tijdens dit programma verantwoording af over de voortgang en uitgaven die worden gedaan. Dus stuurinformatie over het programma.
- Advies: KING zorgt voor architectuurkaders waarlangs initiatieven kunnen worden ingepast. Hierbij aansluiten bij al aanwezige (GEMMA) architectuur. **20160513.002 Actie Theo**
- Actiepunt: Eelco maakt een annotatie voor zijn wethouder. En deelt deze na goedkeuring met de leden van dit overleg. **20160513.003 Actie Eelco**
- Verzoek aan allen bij schrijven van annotaties deze ook te delen met de groep.

5. Rondvraag en sluiting

Onderwerpen volgende vergadering

- Terugkoppeling en consequenties bijeenkomst ALV.
- Katern informatiebeveiliging bespreken. Inclusief de vraag welke functies en referentiecomponenten horen daar dan bij om invulling aan te kunnen geven?
- Onderdeel infrastructuur/technische architectuur in GEMMA
- Privacy by design

Jeffrey roept de leden van dit overleg op om deel te nemen aan de Co creatie GEMMA2.

Verder geen onderwerpen voor de rondvraag. Theo sluit de vergadering.

Volgend overleg 13 juni 2016

6. Actielijst

Nummer	Actie	Eigenaar	Afgehandeld?
20160212.010	Agenderen onderwerp Standaardisatie voor een volgend overleg	KING	Loopt
20160311.001	Navragen of KING ondersteuning zal bieden bij de invoering BRO	KING	Gereed
20160311.002	Navragen of KING generieke ondersteuning kan bieden aan gemeenten in stellen van voorwaarden bij advies Office 365 als onderdeel Cloud strategie	KING	Gereed
20160311.006	Agendasuggesties rondsturen en de stand van zaken rondom de DA2020 mailen	KING	Gereed.
20160408.001	Openstellen Sharepoint omgeving voor alle leden	KING	Gereed
20160408.002	Annotatie voorleggen aan leden en terugkoppeling regieraad geven	VNG	Gereed
20160408.003	Voorstel doen voor agenda volgend overleg	KING	Gereed
20160513.001	Mail doorsturen voor-congres op 25 mei voor portefeuillehouders ICT	Jeffrey	
20160513.002	KING zorgt voor architectuurkaders waarlangs initiatieven kunnen worden	Theo	

	ingepast. Hierbij aansluiten bij al aanwezige (GEMMA) architectuur.		
20160513.003	Annotatie over stuk DA2020 delen met de groep	Eelco	